

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

راهیان کوی دوست

نکات و دانستنی های لازم برای سفر ملکوتی حج

استاد مهدی عدالتیان

مؤسسه فرهنگی راه روشن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهیان کوی دوست

نویسنده:

مهدی عدالتیان

ناشر چاپی:

خانه پژوهش: راه روشن

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	راهیان کوی دوست
۶	مشخصات کتاب
۶	۱- ضرورت و فلسفه این سفر
۱۰	۲- برنامه های قیل از حرکت
۱۲	۳- دانستنی های لازم در این سفر
۲۳	۴- در هر بخشی از سفر چه کارهایی انجام دهیم؟
۲۶	۵- حفظ دستاوردها
۲۸	۶- برخی از نام ها و اسامی در این سفر
۳۳	۷- حکمت ها و رازها
۳۷	درباره مرکز

راهیان کوی دوست

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: راهیان کوی دوست / مولف مهدی عدالتیان.

مشخصات نشر: مشهد: خانه پژوهش: راه روشن، ۱۳۹۵.

ص: ۱

۱-۱. ضرورت و فلسفه این سفر

زائر عزیز بیت الله!

میدانی عازم چه سفری هستی و به سوی چه محبوبی بار سفر بستهای؟

توجه به عظمت این سفر مقدمهای است که در نیت، نوع حرکت، اعمال، اقامت و بازگشت بسیار مؤثر است، لذا قبل از هر چیز به تعبیراتی که نسبت به این سفر معنوی در مدارک دینی است توجه فرمایید:

۱- میهمانی خداوند

خداوند به حضرت آدم علیه السلام چنین وحی فرمود:

«خدای کعبه منم و زائرانش میهمانان من هستند، مردم گروه گروه به زیارت این خانه میآیند و با تکبیر و لبیک به درگاه من ناله میزنند. هر کس به قصد زیارت بیاید و هیچ نیتی جز دیدار من نداشته باشد میهمان من است و بر من وارد شده است و من با کرامتهای خود از او پذیرایی میکنم»

(الخرائج راوندی/ج ۱/ص ۸۰)

۲- پاک شدن از گناهان

ص: ۲

در روایات میخوانیم تمام گناهان حاجی بعد از غروب روز عرفه بخشیده میشود به نحوی که تصور اینکه گناهی باقی مانده که بخشیده نشده است، خود جرم و گناه است.

۱- بیعت با امام زمان ارواحنا له الفداء

در روایات میخوانیم: کمال حج به تجدید عهد با امام، حجت خداوند و عزم راستین بر اطاعت از امام و یاری اوست. (بحار/ج ۹۹/ص ۳۷۴)

۲- تقویت و اصلاح ایمان

امیرالمؤمنین علیه السلام: حج سبب تقویت دین است غرر الحکم، هم ایمان افراد تقویت میشود و هم اصل دین با آمدن مسلمانان به سفر حج و آثار و برکات آن قوی گردیده و گسترش میابد.

۳- انسان را به مقام شفاعت می رساند

امیرالمؤمنین علیه السلام: «کسی که به حج میرود در قیامت میتواند نسبت به فرزندان، همسر و همسایه‌هایش شفاعت نماید» (مستدرک الوسائل / ج ۲ / ص ۱۴۵) بدیهی است این مقام برای کسی است که آثار این سفر را حفظ نموده و تا هنگام مرگ در همان مسیر آموزه‌های حج باقی بماند.

۴- هم نشینی با انبیاء، صدیقین، شهداء و صالحان

این سفر چه ظرفیت بالایی دارد و انسان را به کجا میرساند که امام صادق علیه السلام فرمودند:

«کسی که با نیت صادق و مال حلال به حج می رود در قیامت کنار انبیاء، صدیقین، شهدا و صالحان خواهد بود» (وسائل/ج ۸/ص ۱۰۲)

ص: ۳

البته باید توجه داشت که این ظرفیت حج است ولی تا چه اندازه از آن را ما بتوانیم بدست آوریم مانند زمینی که گفته میشود این زمین هزار خروار گندم محصول میدهد ولی ممکن است یک نفر فقط ده خروار و دیگری صدخروار بیشتر برداشت نماید.

۱- بازار سودآور

امام صادق علیه السلام فرمودند: حج و عمره دو بازار آخرت هستند که همهاش سود است. اگر زائر زنده بماند بیمه خداوند است و اگر در مسیر راه از دنیا برود اهل بهشت است» (تهذیب الاحکام/ج ۵/ص ۲۲)

۲- مایه آرامش

امام باقر علیه السلام: روزه و حج سبب آرامش و سکون دلهاست.

(امالی طوسی ص ۲۹۶)

۳- خیر دنیا و آخرت

یکی از دوستان امام صادق علیه السلام میگوید حضرت را دیدم در حالی که به شدت بیمار بود و آن حضرت را بر روی محملی طواف میدادند... اطرافیان پرسیدند ای پسر رسول خدا (صلی الله علیه و آله) چرا با این دشواری این کار را انجام میدهید؟

فرمودند: «در قرآن می خوانیم به حج بروند تا منافع و خیر برای آنان باشد» پرسیدم منافع دنیا یا منافع آخرت؟ فرمودند: هر دو.

(کافی / ج ۴/ص ۴۲۲)

۴- محل زدودن اخلاق و رفتار ناپسند

ص: ۴

۲- برنامه های قبل از حرکت

- ۱- پاکسازی نیت.
- ۲- تهیه مال حلال (پرداخت خمس و حق الناس)
- ۳- حلالیت خواستن
- ۴- آشنا شدن با احکام، آداب و اهمیت حج
- ۵- انتخاب همسفر خوب
- ۶- دو رکعت نماز و سپردن اهل و مال به خداوند
- ۷- همت بدست آوردن بیشترین بهره از سفر
- ۸- باخبر کردن دوستان
- ۹- پس از خروج از منزل خواندن سوره های حمد، فلق، ناس، اخلاص و نیز آیه الكرسي
- ۱۰- صدقه
- ۱۱- نوشتن وصیت
- ۱۲- سفارش خانواده به تقوی هنگام خروج از منزل
- ۱۳- توجه به مناسبت هایی که در ایام سفر هست و تدارك لباس یا هدایای لازم
- ۱۴- امیدواری به رحمت خداوند

۱- وداع با امام هشتم برای ایرانیان بویژه اهل خراسان

۲- تدارک برنامه‌های بازگشت

برای بازگشت، برخی برنامه‌ها را باید از قبل تدارک دید و در بین آنها ولیمه دادن مستحب است. در روایت میخوانیم: «هنگام عروسی، تولد، ختنه، خرید منزل و بازگشت از سفر حج ولیمه دهید»

اما به چند نکته باید توجه داشت:

الف- خود و اطرافیان را به زحمت نیندازیم و در سطح توان خود ولیمه دهیم. از جهت مکان، تعداد میهمانها و انواع غذا، اعتدال و توان خود را در نظر بگیریم.

ب- هدف عمل به استحباب و خشنودی خداوند باشد نه خودنمایی، چشم و هم چشمی و رقابت منفی

ج- در بین میهمانان از طبقات محروم به ویژه فامیل ضعیف هم باشند.

ص: ۶

۳- دانستنی های لازم در این سفر

۱- اخلاق نیک

اخلاق خوب همیشه یک ارزش است اما در سفر ضروریتز است. چهره باز، پرهیز از بدزبانی، تمسخر و نیش و کنایه، سخن گفتن با محبت و مؤدبانه و شوخی بدون گناه باعث کم شدن رنج سفر و راحتی بیشتر خود و همسفران است.

۲- خدمت و محبت

در سفر هر که بیشتر به اطرافیان محبت کند، اجر بیشتری دارد. هنگام غذا خوردن، سوار شدن به هواپیما یا ماشین، داخل شدن به آسانسور و هنگام زیارت و طواف، افرادی نیاز به کمک دارند. سعی کنید از این فرصت استفاده نمایید و هرچه بیشتر به همسفران کمک نمایید.

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: «بزرگ هر قوم کسی است که در مسافرت به دیگران خدمت کند» (بخاری ج ۷۶/ص ۲۷۳)

و نیز شخصی به امام صادق علیه السلام گفت: همین که به مکه رسیدیم دوستانمان برای طواف حرکت کردند و مرا برای نگهداری اثاثیه جا گذاشتند. امام فرمودند: «اجر و پاداش تو از آنان بیشتر است» (فروع کافی ج ۴/ص ۵۴۵)

ص: ۷

۱- کمک به بیماران و سالخوردهگان

شخصی میگوید: ما دو نفر همسفر بودیم که وارد مدینه شدیم، من مریض شدم ولی دوستم به من بیاعتنایی کرد و برای نماز و زیارت رفت و مرا تنها گذاشت. من از بدرفاقتی دوستم به پدرش شکایت کردم. او نیز ماجرا را به امام صادق علیه السلام خبر داد. امام علیه السلام پیام فرستادند: «پرستاری و انس تو با مریض از نمازی که در مسجد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خواندی، بهتر است. (فروع کافی / ج ۴ / ص ۵۴۵)

۲- احترام به بزرگترها

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «هر کس به بزرگتری (پیرمرد یا پیرزن) به خاطر بزرگتر بودن احترام نماید خداوند او را از سختی های قیامت حفظ می نماید»

۳- رعایت حال زائرین دیگر

در اتوبوس، هتل و هر جا با هم هستیم مراقب باشیم به افرادی که در کنار و اطراف ما هستند ظلم نکنیم و با نوع نشستن، حرف زدن و رفتار خود، مایه رنجش آنها نشویم بویژه در سرزمین منی و عرفات و خصوصاً در سرزمین منی که هم مدت اقامت بیشتر است و هم مکان محدودتر، طبیعی است اگر هر کسی بخواهد برای محل استراحت و جای ساک و لوازم خود فضای وسیع و راحتی انتخاب کند دیگران را به زحمت و اذیت می اندازد پس شایسته است به حداقل

جا اکتفا کنیم تا علاوه بر پاداش عبادت از ثواب خدمت و محبت به هم‌نوعان نیز بهره مند باشیم.

۱- توجه به حق هم‌اتاقی‌ها

در سفر معنوی حج معمولاً هرچند نفر در یک اتاق هستند. طبیعی است اتاق محل آرامش و استراحت است بنابراین هنگام تعریف و صحبت، استحمام، بیدار شدن و انجام مقدمات خروج، صدای تلویزیون، گفتن و خندیدن و... باید دقت کنیم آسایش دیگران را بر هم نزنیم. همچنین در استفاده از کولر و امکانات دیگر ملاحظه حال دیگران را بنماییم و سعی کنیم مصداق این جمله باشیم که «رنج خود و راحت یاران طلب»

۲- پرهیز از ایرادگیری و نق زدن

برخی عادت کرده‌اند از هر مسأله کوچکی ایراد بگیرند و دائم به اطرافیان یا مسئولین گله کنند و نق بزنند که این کار باعث ناراحتی و افسردگی خود و دیگران می‌گردد. البته جای تذکر بجای، به موقع و به اندازه که با بیان دل نشین و رعایت ادب باشد، محفوظ است.

۳- بازگونکردن رنج‌ها و مشکلات سفر پس از بازگشت

بله سفر هم نوعی امانت است و باید اسرار و راز دیگران را حفظ نمود و جز خوبی از همسفران نگفت.

۴- شخصیت و عزت ایرانی

توجه داشته باشیم که من یک ایرانی هستم و رفتار، گفتار و ادب من معرّف شخصیت ایرانی است، مبدا با غفلت و کوتاهی من، وطن و

فرهنگم زیر سؤال برود. بلکه سعی کنم با تقدم در سلام و احترام به شخصیت ديگران، زینتی برای دین و کشور خود باشم.

۱- شرکت در جلسات کاروان

روحانیان محترم و مسئولین کاروان در جلسات نکات مهم و کاربردی را تذکر میدهند، همه خصوصاً سال اولیها سعی کنند با علاقه و حوصله در این جلسات شرکت نمایند.

۱- رعایت حجاب و پوشش لازم برای بانوان

دختران و زنان ایرانی نماد پاکی و عفت بانوان ایران هستند لذا باید مراقب پوشش خود باشند خصوصاً در مواردی که زمینه غفلت بیشتر است. مانند

الف- نوشیدن جوراب خصوصاً در مسیرهای کوتاه مثل رفتن به رستوران، نمازخانه و کارداشتن با دوستان در هتل

ب- چک و چانه زدن با فروشندگان برای گرفتن تخفیف

ج- غفلت از برخورد با نامحرم در شلوغی طواف، بویژه در طواف مستحبی که جایز نیست برای انجام یک مستحب، مرتکب گناه شد.

۱۲- استفاده از فرصت برای عبادت

این فرمایش امیرالمؤمنین علیه السلام را از یاد نبریم که: «فرصتها به کندی و با سختی به دست میآیند و با سرعت از دست میروند» آری چقدر شرایط لازم است که دست به دست هم دهد تا این فرصت طلایی ایام حج اتفاق بیافتد. پس حیف است این لحظتها و

ساعتهای بسیار با ارزش به کارهایی چون دور هم نشستن و از ساختمانها و فروشگاهها و اجناس سخن گفتن بگذرد. تا میتوانیم سعی کنیم با تلاوت قرآن، دعا، ذکر، نماز و کارهای مثبتی چون کمک به دیگران، فرصت را غنیمت دانسته و هرچه بیشتر زاد و توشه بیاندوزیم.

۱- سوغاتی و آداب آن

گرچه سوغاتی برای سفر جزء توصیههاست و هزینه آن نیز جزء هزینههای حج محسوب میشود اما از چند نکته نباید غافل شد:

الف- برای خرید، زمان خاصی از روزهای آخر اقامت را انتخاب نموده و از وقتگذرانی بیهدف در بازارها جداً خودداری نمایم.

ب- اجناس تجملاتی، غیر مفید و گرانبه که مناسب با شأن این سفر معنوی نیست و همچنین اجناسی که سود آن به جیب دشمنان اسلام میرود در آن بازارها زیاد است، مراقب باشیم چنین خریدی نداشته باشیم.

ج- برای خرید سوغاتی خود را به مشقت و قرض نیاندازیم و در حدّ توان و با نیت عمل به سنت خرید نمایم و خصوصاً خانمها مراقب باشند به همسر خود تحمیل ننمایند.

د- و تذکر بسیار مهم این است که مبادا هنگام اقامه نماز جماعت در بازار و مشغول خرید باشیم که علاوه بر محرومیت خود از اجر و پاداش عظیم الهی، باعث سوء استفاده تبلیغی دشمنان و موجب بدنامی شیعه و ایران اسلامی میگردیم.

ذ- و در آخر اگر برای خرید، زمان و مکان مناسب انتخاب نمایم می توان از وقت این سفر بیشتر در جهت عبادت استفاده کرد. در این صورت نیازی نیست در محلهای بازدید معنوی که فرصت کوتاه و تکالیف عبادی بیشتر است وقت خود را به بازار و خرید هدر دهیم. (مانند سرزمین منی و عرفات و بازدید از شهدای اُحد و مساجد سبعه)

۱- احترام به قوانین و مقررات

هرکشوری برای خود مقرراتی دارد و تا زمانی که این قوانین خلاف دستورات دینی ما نباشد باید به آنها احترام گذارده و رعایت نماییم. رعایت قانون نشان شخصیت و روحیه حقیقتی ما و اعتباری برای کشور ماست. بنابر این رعایت تذکرات مأموران و همکاری با آنان و پرهیز از ایجاد حساسیت کاری شایسته است. همچنین برخی کارها در باورهای دینی ما جایز و بلکه بهتر و دارای آثار مهمی است مانند بوسیدن و دست کشیدن به اماکن مقدسه اما چون از دید مأموران سعودی کاری نادرست است باید از آن پرهیز نماییم تا هم موجب تحریک و برخورد بد آنان نشویم و هم برای خود مشکل و ناراحتی درست نکنیم.

۲- همیشه با وضو بودن

بر اساس روایات، وضو نور است و وجود انسان را نورانی میکند. وقتی با وضو هستیم حال ما معنویتر و از بدیها دورتر هستیم، پس چه بهتر که همیشه با وضو باشیم خصوصا در این سفر روحانی و مکانهای مقدس، و البته این برکت را هم دارد که تا هنگام نماز شد میتوانیم در اولین مکان مناسب مشغول نماز شویم.

۱- جایگاه ویژه نماز در این سفر

در این سفر به نماز اهمیت ویژه‌ای دهیم و چند نکته را در نظر داشته باشیم:

الف- همیشه قبل از زمان نماز با وضو، آماده و در محل نماز نشسته باشیم.

ب- نمازها را در مسجد الحرام یا مسجد النبی صلی الله علیه و آله بخوانیم و از نماز خواندن در هتل اجتناب کنیم که خسارت آن قابل جبران نیست چرا که نماز در این مساجد معادل هزار نماز در مکانهای دیگر است.

ج- همواره سجاده‌های همراه داشته باشیم که اگر هنگام نماز مکان مفروش در نزدیکی ما نبود از نماز اول وقت محروم نگردیم.

د- گاهی پروازها طوری اتفاق می‌افتد که هنگام پیاده شدن از هواپیما چند دقیقه بیشتر تا آخر وقت نماز فرصت نیست. در این موارد باید از گرفتن ساک و حرف زدن با همسفریها فراموش نموده و با سرعت در هر گوشه و کناری شده نماز را اقامه کنیم و سپس به فکر بقیه کارها باشیم. که چه بد اتفاقی است زائر بیت الله هنوز از راه نرسیده نمازش قضا شود.

نکاتی درباره نماز اهل سنت

۱- اهل سنت سحرها برای نماز شب اذان می گویند پس اگر سحر مشرف شدید و صدای اذان شنیدید فکر نکنید نماز صبح شده است بلکه پس از یک ساعت، تازه اذان صبح گفته می شود و دوباره پس از یک ربع اقامه نماز جماعت صبح گفته می شود.

۲- در اذان نماز صبح به جای «حی علی خیر العمل» می گویند: «الصلاة خیر من النوم» برای تشخیص اقامه نماز، منتظر شنیدن عبارت «قد قامت الصلوة» باشید.

۳- قبل از شروع نماز می گویند: «سَوَّوَا» «سَوَّوَا صَفْوَفَكُم» یعنی مرتب بایستید و صف ها را مرتب کنید!

۴- بسم الله را بلند نمی گویند.

۵- بعد از اتمام حمد، بلند «آمین» می گویند که شما اصلاً نباید بگویید و اگر احیاناً ناخودآگاه گفتید باید سجده سهو بجا آورید.

۶- بعد از حمد، قسمتی از قرآن را می خوانند و مقید به خواندن یک سوره کامل نیستند.

۷- بعد از رکوع که سربرمی دارند آهسته اذکاری مانند اللهم لك الحمد حمداً كثيراً می گویند و گفتن آن مدتی طول می کشد پس بلافاصله بعد از رکوع به سجده نروید.

۸- آنها بر روی فرش سجده می کنند و چیزی به اسم مُهر ندارند. شما سعی کنید در جایی بایستید که بتوانید روی سنگ های کف مسجد سجده کنید و در غیر این صورت سجده حصیری همراه داشته باشید.

۹- قنوت ندارند و بعد از اتمام سوره در رکعت دوم بلافاصله به رکوع می روند.

۱۰- بعد از سجده دوم، نمی نشینند و از همان سجده سریع بلند می شوند، اما شما باید بنشینید و بعد بلند شوید.

۱۱- بعد از سلام نماز، سرشان را به چپ و راست می چرخانند و بلند کردن دست و سه مرتبه الله اکبر گفتن ندارند و این کار را بدعت شیعه می دانند، شما هم سعی کنید این کار را در جماعت های آنها انجام ندهید.

۱۲- توصیه می شود شیعیان در نماز جماعت اهل سنت شرکت نمایند و با آنها نماز بخوانند اما حمد و سوره را آهسته و بدون جلب توجه بخوانند و در مواقعی که فاصله با صف جلو زیاد باشد، نماز را بعداً اعاده نمایند.

۱۳- در مواقعی که آفتاب سوزان است و در نماز ظهر امام جماعت مسجدالحرام در اطراف مسجد و زیر سقف می ایستد ولی مردم در مسجدالحرام تا نزدیک کعبه صف می بندند، بدیهی است کسانی که از امام جماعت جلوتر هستند از نظر فقه شیعه نمازشان صحیح نیست پس در این موارد مراقب باشید پشت سر امام جماعت و در زیر سقف نماز بخوانید.

۱۴- گاهی اهل سنت بلافاصله بعد از نماز واجب، نماز میت می خوانند. در این موارد بهتر است شما هم در نماز میت شرکت نموده و زود متفرق نشوید.

۱۵- اهل سنت بعد از نماز صبح نماز مستحبی یا قضاء نمی خوانند(۱) پس بهتر است برای انگشت نما نشدن پس از نماز صبح تا مدتی مشغول ذکر، تلاوت قرآن و دعا باشیم.

۱۶- راه رفتن بین صفوف جماعت و از مقابل نماز گزاران کار پسندیده ای نیست و باعث حواس پرتی آنان می شود ولی چون اهل سنت بیشتر به این مسأله حساس هستند و گاهی با عصبانیت برخورد می کنند بیشتر مراقب باشید و از این کار بپرهیزید.

۱۷- چون برای ورود خانم ها به روضه منوره در مسجد النبی زمان محدودی قرار داده اند اهل هر کشور را در جایی نگه داشته و به نوبت اجازه ورود می دهند. هنگام انتظار کشیدن بانوان ایرانی، مبلغین فارسی زبان که نوعاً افغانی هستند مشغول تبلیغ افکار وهابیت و انتقاد از ایران و شیعیان می شوند. در این مواقع بهتر است با بی توجهی مشغول خواندن دعا و ذکر باشید. و از بحث و نزاع با آنان پرهیز نمائید و البته اگر فردی آگاه و مسلط به مباحث باشد می تواند با رعایت احترام و ادب پاسخی بگوید که هم تنش را نباشد و هم روشن شود که عقاید شیعه مستند به آیات قرآن و مدارک محکم روایی می باشد.

۱۸- اهل سنت اکثر اوقات در نماز صبح جمعه سوره سجده دار واجب می خوانند و هنگامی که در نماز به آیه ای می رسند که سجده واجب دارد در بین نماز به سجده می روند که این کار از

ص: ۱۶

۱- [۱] در فقه حنفی دو وقت نماز خواندن نهی شده است؛ اول بعد از نماز صبح تا بالا آمدن خورشید و دیگری بعد از نماز عصر تا غروب آفتاب.

نظر فقه شیعه موجب بطلان نماز است. بنابراین نماز صبح جمعه را قبل از نماز آنها بخوانیم و نمازی که با آنها می بندیم، نیت نماز نداشته و قصد ذکر و دعا داشته باشیم و فقط با آنها همراهی کنیم تا اشکالی پیش نیاید.

ص: ۱۷

۴- در هر بخشی از سفر چه کارهایی انجام دهیم؟

بله این سؤال بسیار مهمی است. سفری با این عظمت و معنویت اگر انسان دقت نکند و فرصت تمام شود و او کم بهره باشد قطعاً حسرت خواهد خورد. لذا باید در هر نقطه ای از نقاط پربرکت آن سرزمین و از هر فرصتی از فرصت های ارزشمند این سفر کمال استفاده را نمود.

مهمترین اعمالی که می توان از آنها در این سفر بهره برد:

۱- نماز - با توجه به فضیلت فراوان نماز در مسجدالحرام و مسجدالنبی صلی اله علیه و آله که قبلاً گفته شد، هزار برابر نماز خواندن در مکان های دیگر است سعی کنیم هر چه می توانیم در این فضا نماز بخوانیم مانند نماز های توصیه شده در مسجدالحرام و مسجدالنبی صلی الله علیه و آله و نیز نماز قضا و نماز هدیه به والدین و سایر درگذشتگان و نماز هدیه به معصومین علیهم السلام.

۲- ذکر - یاد خداوند در همه زندگی باید همراه انسان موحد باشد خصوصاً در مسجدالحرام و مسجدالنبی صلی الله علیه و آله پس سعی کن لحظه ای زبان و قلبت از ذکر خداوند خالی نباشد.

ذکر خداوند آن قدر در این سفر اهمیت دارد که در حدیث قدسی می خوانیم :

"مَنْ شَغَلَهُ ذِكْرِي عَنْ مَسْأَلَتِي أُعْطِيَتهُ أَفْضَلَ مَا أُعْطِيَ السَّائِلِينَ".

« اگر بنده من به خاطر مشغول بودن به ذکر من، از درخواست حاجت های خود غافل شود و آن ها را با من مطرح نکند من برتر و ارزشمندتر از آنچه به درخواست کنندگان حاجت عطا می کنم، به این بنده خود عطا خواهم نمود». .

۳- تلاوت قرآن-امام باقر علیه السلام فرمودند:

"مَنْ خَتَمَ الْقُرْآنَ بِمَكَّةَ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَرَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ يَرَى مَنزِلَهُ مِنَ الْجَنَّةِ".

« هر کس قرآن را در مکه ختم کند نمی میرد تا اینکه رسول خدا صلی الله علیه و آله را ببیند و نیز جایگاه خود در بهشت را قبل از مرگ خواهد دید». (بحار الانوار- ج ۹۶ / ص ۸۲)

۴- بازدید از حداکثر مکان های معنوی و تاریخی

۵- یاد کسانی که در آن محیط ها (مکه، مدینه و سایر نقاط معنوی) بوده اند و اهداء هدایای معنوی به آنان

۶- استفاده از حضور عالمان و صاحبان تجربه

۷- یاد ذوی الحقوق (صاحبان حقوق)

۸- تفکر

۹- دعا

۱۰- تصمیم های خوب

۱۱- مطالعه

۱۲- شروع زندگی جدید

ص: ۲۰

۵- حفظ دستاوردها

آوردهای سفر ملکوتی حج بسیار زیاد است که از مهمترین آنها توبه واقعی، تحوّل درونی، قرب به خداوند و تجدید عهد با امام زمان ارواحنا له الفداء می باشد. اما خدا نکند این دست آورد عظیم در فاصله کوتاهی از دست برود. لذا برای حفظ آن مناسب است چند تصمیم خوب گرفته شود:

- ۱- به نمازهایم اهمیت داده و تا ممکن است اول وقت، در مسجد، با جماعت و با حضور قلب بجا آورم.
- ۲- از محیط ها و دوستان ناسالم فاصله بگیرم و وسیله گناهی را به خانه ام راه ندهم.
- ۳- در کسب روزی حلال تلاش نموده و از لقمه حرام به شدت پرهیز نمایم.
- ۴- حداقل هفته ای یک بار در مجلس ذکر و یا اهل بیت علیهم السلام شرکت نموده و در معرض کسب علم و تذکر به خوبی ها باشیم.
- ۵- اخلاق خود را نیکو نموده با اطرافیان برخورد خوب و بیان پاکیزه و به دور از نیش و کنایه و بدگویی داشته باشم.
- ۶- هر شب دقایقی هر چند کوتاه رفتار و گفتارم را مرور نموده بر خوبی ها شکر نمایم و از خطاها استغفار نموده و به فکر جبران آن باشم.
- ۷- حرمت نام حاجی و زائر بیت الله بودن را حفظ نموده و از آنچه با این شأن سازگار نیست پرهیز کنم.

۸- از دعا و توسل غافل نباشیم و همواره از خداوند و اولیائش برای موفقیت خود و دیگران یاری بجویم.

ص: ۲۲

۶- برخی از نام‌ها و اسامی در این سفر

(۱) اِحرام: از حرمت به معنای ممنوعیت گرفته شده و علت این نام گذاری آن است که به سبب اِحرام، اعمال زیادی بر شخص حرام و ممنوع می شود.

(۲) تلبیه: لَبَّيْكَ گفتن که موجب محرم شدن می شود و عبارت از چهار لَبَّيْكَ (تلبیبات اربعه) است:

۱. لَبَّيْكَ   ۲. اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ

۳. لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ.

و نوعاً این بخش نیز گفته می شود که:

۴. إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ.

(۳) حَجْرالاسود: سنگی است که در رکن شرقی و بر روی دیوار کعبه نصب گردیده است.

حَجْرالاسود، نقطه آغاز طواف کعبه و نیز مرحله پایانی آن محسوب می شود.

(۱) استلام حَجْر: مسح و تماس بدن با حجرالاسود از طریق بوسیدن، دست کشیدن استلام حجر خوانده می شود که در طواف (و در تمام شوط ها) مستحب بوده و در شوط اول و آخر مورد تأکید قرار گرفته است.

(۲) حَطِيم: فاصله میان حجرالاسود و درِ کعبه در مقام ابراهیم که با شرافت ترین قسمت کعبه و مسجدالحرام محسوب شده و به خواندن نماز در آن سفارش گردیده است.

(۳) مُلتَزَم: قسمتی از دیوار کعبه است که محل استغفار و پذیرفته شدن دعاست. در روایت آمده است هیچ بنده ای به این مکان پناه نمی برد (التزام نمی جوید) مگر اینکه خداوند، حاجتش را برآورده می کند.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام و صحابه بزرگ، دست، صورت و سینه خود را به این مکان چسبانده و دوستان خود را به اقرار و اعتراف در نزد آن امر می نمودند. چنانکه امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند:

«أَقْرُوا عِنْدَ الْمُلتَزِمِ بِمَا حَفِظْتُمْ مِنْ دُنُوبِكُمْ وَ مَا لَمْ تَحْفَظُوا..... فَإِنَّهُ مَنْ أَقْرَ بِدُنُوبِهِ فِي ذَلِكَ الْمَوْضِعِ وَعَيْدَهُ وَذَكَرَهُ وَاسْتَغْفَرَ مِنْهُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَنْ يَغْفِرَ لَهُ»

(در ملتزم به گناهی که آنها را به خاطر دارید و آنچه در گذشته انجام داده و فراموش کرده اید، اقرار کنید... زیرا هر کس در این مکان به گناهش اقرار نموده و استغفار کند، بر خداوند عزوجل است که او را ببخشد).

درباره مکان ملتزم دو نقل وجود دارد:

(۱) بین رکن و حجر الاسود و در کعبه واقع شده است.

(۲) مجاور مستجار، در پشت خانه و مقابل در کعبه و نزدیک رکن یمانی قرار گرفته است.

مستجار: به قسمتی از دیوار غربی کعبه (نزدیک رکن یمانی) که در گذشته ، باب غربی کعبه بوده و در حال حاضر مسدود و محو شده است مستجار گویند که به اراده پروردگار در هنگام ولادت علی بن ابیطالب علیه السلام برای فاطمه بنت اسد شکافته شد و چون آن بانوی

(۱) ارجمند به درون کعبه رفت دیوار کعبه به هم آمد. پس از گذشت سه روز از تولد امیرالمؤمنان علیه السلام دیوار کعبه دوباره شکافته شد و فاطمه بنت اسد علیه السلام با فرزندش از کعبه بیرون آمد و دیوار کعبه مجدداً به شکل اولیه اش بازگشت.

در روایات می خوانیم: مستحب است طواف کننده در طواف هفتم کعبه شکم خود را به مستجار چسبانده، به گناهان خود اعتراف نموده و توبه کند. به همین دلیل به آن مستجار گفته اند.

(۲) مقام ابراهیم: سنگی که به اراده خداوند مانند موم نرم شده و اثر پاهای مبارک حضرت ابراهیم علیه السلام بر آن نقش بسته و دوباره سخت گردید و در طول قرون گذشته نیز به اراده الهی همچنان باقی مانده است.

(۳) حجر اسماعیل: مکانی است در سمت ناودان طلا که با دیواری قوسی و نیم دایره محصور گردیده است. از این رو عبور از داخل آن در هنگام طواف جایز نیست.

۱) ناودان رحمت : یا ناودان کعبه که در آغاز از جنس چوب بوده و در حال حاضر از طلا ساخته شده است. این ناودان در بالای سقف کعبه و در ضلع شمالی آن قرار دارد و آب باران را به میان حجر منتقل می کند.

محل زیر ناودان مکان نماز پسران هارون، شبیر و شبر بوده و احادیث زیادی درباره اینکه آب ناودان، شفای انواع بیماری هاست، روایت شده است.

۲) تشریق : روزهای یازدهم ، دوازدهم و سیزدهم ذی الحجه را « ایام تشریق» می گویند

ص: ۲۷

اعمال

حکمت ها و رازها

احرام

- در آوردن لباس معصیت و پوشیدن لباس طاعت.

- دور شدن از ریا و دورویی و روی آوردن به اخلاص و یک رنگی.

غسل احرام

شستشو از گناه و خطا با آب توبه.

لیک

- تحریم هر چه خداوند نمی پسندد بر خود.

- رها کردن هر عهد و پیمان غیر الهی.

- سخن گفتن به آنچه خداوند می پسندد و ترک سخن ناپسند خداوند.

نماز طواف

تصمیم بر تقرب به خداوند با انجام بهترین اعمال (نماز) در نزد خداوند.

ورود به

حرم کعبه

فقط طالب خدا هستم و همیشه بسوی او حرکت می کنم.

سعی

- پناه بردن به خدا از شرّ شیطان (حرکت به سمتی که خدا فرموده)

- حرکت بین خوف و رجاء (سعی بین صفا و مروه)

استلام حجر

بیعت با خداوند (مبادا پیمان شکنی کنیم)

نوشیدن از

آب زمزم

خوردن و آشامیدنم و همه اعمالم در خط طاعت خدا باشد و

از معصیت فاصله بگیرم.

ص: ۲۹

حق چاپ محفوظ است

هرگونه تکثیر مسوولیت شرعی دارد

ص: ۳۰

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

